

БІЛОКОЛОС Євген Дмитрович (06. 11. 1939, м. Сталіно, нині Донецьк — 16. 02. 2024, Київ) — фахівець у галузі математичної й теоретичної фізики. Син [Д. Білоколоса](#). Доктор фізико-математичних наук (1983), професор (1989). Заслужений діяч науки і техніки України (2000). Державна премія України в галузі науки і техніки (2013). Премія ім. М. Боголюбова НАНУ (2008). Закін. Моск. інж.-фіз. інститут (1962). Від 1965 працював зав. лаб., ст. н. с., ученим секр. Донец. фіз.-тех. інституту АН УРСР; від 1970 — старший науковий співробітник Інституту теор. фізики АН УРСР; від 1985 — старший науковий співробітник Інституту металофізики НАНУ; від 1995 — гол. н. с., завідувач відділу Інституту

магнетизму НАНУ (усі — Київ). Започаткував (одночасно з Е. Дінабург'ом та Я. Сінаєм) спектрал. теорію оператора Шрьодінґера з квазіперіодич. потенціалом; довів, що точним розв'язком задачі Пайерлса–Фреліха є скінченнозонні потенціали; встановив разом з Д. Петриною зв'язок між методами апроксимуючого гамільтоніана М. Боголюбова та скінченнозонного інтегрування; за допомогою теорії редукції Вайєрштрасса–Пуанкаре побудував розв'язки алгебраїчно інтегрованих неліній. диференц. рівнянь у термінах еліптич. функцій (разом з В. Енольським); застосував безмежноподільні та стійкі випадкові величини до проблем статистич. механіки; використав модулярні функції для вивчення доменних структур; дослідив інтегровність гамільтоніана надпровідності.

Основні праці

Квантовая частица в одномерной деформированной решетке // ТМФ. 1975. Т. 23, № 3; 1976. Т. 26, № 1; Задача Пайерлса–Фрелиха и конечнозонные потенциалы // Там само. 1981. Т. 48, № 1; Algebro-geometrical approach to nonlinear integrable equations. Berlin, 1994 (співавтор); General formulae for solutions of initial and boundary value problems for the sineGordon equation // ТМФ. 1995. Т. 103, № 3; Phase transitions and stable random variables // УФЖ. 1998. Т. 43, вип. 6–7; Superconductivity and Integrability // Вopr. атом. науки и техники. 2002. № 6; Reducibility of Abelian Functions and Integrable Systems // J. of Mathematical Sciences. 2002. Vol. 106, № 6; Vol. 108, № 3.

[В. Г. Бар'яхтар](#)

Бібліографічний опис:

Білоколос Євген Дмитрович / В. Г. Бар'яхтар // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2003. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-40809>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).